

הרבי במהלך
הלוויית הרבנית

הסיפור החד

שהרבי סיפר

התיאור של החסיד הנודע ר' אלי' חיים אלטהויז על הרבנית חיה מושקא, וההתבטאות של הרבנית על אחד המשב"קים "הוא הלך להביא את החסיד שלו" • ה'מבחן הפתאומי' שהרבנית ערכה לבחור שהתחזה לאברך וההסבר שנתנה מדוע אינה משתמשת בפמוטים מהצמח-צדק שקיבלה במתנה • עוללים ויונקים. ההוראה המפתיעה של הרבנית להניח את שפופרת הטלפון מהשידור מההתוועדות של הרבי ליד האוזן של התינוקת שזה עתה נולדה • סיפורים נפלאים על הרבנית הצדקנית והשאלה: מדוע מבין כל הסיפורים המופלאים בחר הרבי, לאחר הסתלקותה, לספר רק סיפור אחד ויחיד • מסה מאלפת של השליח הרב יוסף-יצחק גרינברג על דמות הפלאים של הרבנית

הרב יוסף יצחק גרינברג
שליח הרבי באלסקה ועורך הספר 'ימי בראשית'

בשבת פי' בשלח,

י"ג שבט תשי"ב, יום היארצייט של הרבנית שטערנא שרה, אמר הרבי שיחה אחרי תפילת מנחה, ובשיחה זו אמר דבר נפלא על אודות הרבנית שטערנא שרה, שממנו אפשר גם ללמוד ולהבין את גדולתה של הרבנית נ"ע.

בשיחתו דיבר הרבי על אודות שרה אימנו (ששמה הוא גם השם השני של הרבנית שטערנא שרה), והזכיר את השאלה המובאת בזהר, מדוע רק אצל שרה נאמר "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים" ואילו אצל כל האימהות האחרות לא מובא בתורה גילן בעת הפטירה. ומסביר הזהר שהטעם הוא ש"שרה נחתת וסלקת", היינו ששרה היא היחידה מכל האימהות שירדה למצרים, ועם כל זאת נשארה במעלתה ובדרגתה הקדושה כאשר עלתה וחזרה לארץ הקודש, ולכן רק אצלה נאמר מספר שנותיה, להדגיש שנשארה בקדושתה בכל השנים בשווה.

הרבי הוסיף שאף על פי שגם שאר האימהות היו בודאי בדרגה זו, שגם אם היו יורדות למצרים, היו נשארות בשלמות מעלתן ודרגתן, אבל זה רק בכוח – במוטנציאל, ואילו אצל שרה אימנו זה היה בפועל. מהי המעלה בכך שאצלה זה היה בפועל? הסביר הרבי שהרי צדיקים דומים לבוראן, וכך גם צדקניות שהרי אשת חבר כחבר, וכמו שבנוגע להקב"ה מובא בחסידות מהמבואר בע"ה, שאחד הטעמים לבריאת העולם הוא כדי שיתגלו שלמות כוחותיו של הקב"ה מן הכוח אל הפועל, ושלכן הייתה צריכה להיות התהוות העולם בפועל, כך גם אצל צדיקים וצדקניות, הנה עיקר השלמות אצלן הוא כאשר זה בא ומתגלה בפועל.

וכאן אמר הרבי שרואים דבר מיוחד אצל הרבנית שטערנא שרה בנוגע לעניין הגלות שלא ראו אצל כל הרבניות (וגם לא ראו זאת אצל רוב הרביים, שאף שכל הרביים ישבו במאסר, אבל רובם לא נשלחו לגלות. וגם בעניין המאסר, הנה מתוך כל הרביים רק אדמו"ר הזקן והרבי הקודם היו בסכנת נפשות בפועל. ואף שמובן שכל הרביים היו עומדים בזה, אבל זה רק בכוח ואילו אצלם היה זה בפועל). ומעלתה המיוחדת של הרבנית שטערנא שרה היא, שהיא היחידה מכל הרבניות שעברה ריבוי גלויות (וידועה הרשימה של הרבי הקודם על עשר גלויות שגלתה ליובאוויטש), שהרי היא הייתה בתחילה הרבנית בליובאוויטש בחיי בעלה הרבי רש"ב במשך עשרות שנים, ואחר כך גלתה עימו לרוסטוב, ואחר כך ללנינגרד, ומשם לריגא, ואחר כך לאטוואצק ולוורשה ועד שהגיעה לארה"ב, ועם כל זה נשארה במעלתה ובשלמותה עם כל ענייניה, כפי שהייתה בליובאוויטש.

הרבי סיים שוודאי שגם כל שאר הרבניות היו נשארות בשלמות אילו היו הולכות לגלות, אבל זה רק בכוח ואילו אצל הרבנית שטערנא שרה ראו את זה בפועל.

סיפורים נבחרים

כשלמדתי שיחה זו בהשגחה פרטית לפני כמה שבועות, עלה ברעיוני שגם אצל הרבנית צ"ל

הרבי עובר לפני התיבה בשנת האבל על הרבנית

JEM | 157554

רבים על אודותיה.

כדי לעמוד על המשמעות המיוחדת של הסיפור שבחר הרבי לספר על אודות הרבנית בימים שלאחרי הסתלקותה, אספר בזה בתור הקדמה

כמה סיפורים נבחרים על הרבנית שאולי ייתנו לנו תיאור מה מגדולתה ואישיותה המופלאה והקדושה.

ובתור הקדמה להקדמה, אציין בזה שתי נקודות:
(1) כשראינתי את הרב זלמן גוראריה ע"ה לספר 'מי בראשית' שזכיתי לערוך, הוא סיפר לי על אודות הרבנית, כי כידוע ר' זלמן היה מקורב

מאוד לבית הרב, עד כדי שבתור ילד יתום גדל ממש בבית הרבי הקודם, וכשתיאר לי את הרבנית, התבטא שהרבנית ירשה את ה'מוחין' של הרבי הקודם, ושהיא הייתה יכולה להיות רבי בעצמה!

(2) החסיד הנודע ר' אל' חיים אלטהויז ע"ה, באחד ממכתביו לרבי הקודם בכסלו תר"ץ, בתקופה שהרבי הקודם היה באמריקה, מתאר את כל בני המשפחה לרבי הקודם, ואת הרבנית הוא מתאר שהיא כותבת "סריוזנה" (רצינית מאוד) כמו קרמענצוגער משכיל מלפנים. בליובאוויטש היה ידוע שיש סוגים שונים של חסידים: היו העובדים והמלמדים מנעוול, המקושרים מניקוליב, והמשכילים (שהיו גאונים ומשכילים במיוחד בתורת החסידות) מקרעמנצוג. והוא מתאר את הרבנית כאחד החסידים המשכילים הגאונים בקרעמנצוג!

הרבנית הייתה ידועה בבית הרב כמשכילה וחכמה ביותר! ומעניין שגם הרבנית בעדותה, כשהיא מתארת את הרבי הקודם, גם היא מתבטאת באותו סגנון, שהוא היה א "סריוזנר מענטש", אדם רציני.

ואכן כששומעים את הסיפורים שהתגלו בשלושים השנה האחרונות, אנחנו לומדים אפס קצה מגדולתה האמתית של הרבנית נ"ע.

ואספר בזה כמה סיפורים נבחרים שנותנים לנו צוהר לגדולתה וחוכמתה של הרבנית; הענווה המופלאה וה'הצנע לכת' שלה; הביטול העצום וההתקשרות שלה כחסיד הכי גדול של הרבי; הוראותיה והדרכותיה בחינוך הילדים לחסידות

ולהתקשרות; דאגתה לשלוחים, לחסידים ולתמימים כאימא; אשת חבר כחבר – דעת הרבי כדעתה; צדיקותה, ברכות שנתנה ומופתים שעשתה וכו', ועם כל זאת הרבי לא סיפר את כל הנ"ל ורק בחר סיפור אחד ומיוחד שסיפר ברבים, וכפי שנסביר לקמן את הטעם לכך בדרך אפשר.

ה'חסידישע רייכקייט'

(1) לדוגמה אני נזכר בסיפור שמראה כל כך את החוכמה וה'חסידישע רייכקייט' שלה. אחד המשמשים בבית הרבי נהג תמיד ללבוש את הכובע והמעיל שלו בכל פעם לפני שהרבי היה צריך לבוא הביתה. פעם אחת נכנס הרבי לבית בפתאומיות והמשמש הנ"ל התחיל לרוץ. פנה הרבי אל הרבנית ושאל בתמיהה להיכן הוא רץ. ענתה הרבנית: "הוא הלך נעמען זיין חסיד!" ("הוא הלך להביא את ה'חסיד' שלו"). כמה חוכמה וחסידישע רייכקייט יש במילים האחדות הללו, בבחינת מועט המחזיק את המרובה.

והחליפה; ה'חסיד' צריך להיות בפנים, מתחת לכובע ולחליפה.

ולדוגמה סיפור מבני משפחת ליפסקר שהיו מקורבים לבית הרבי, והיה להם קשר עם הרבנית. פעם אחת ר' יענקל ליפסקר ע"ה התקשר לרבנית ורצה לשוחח עימה על איזה עניין חשוב וסודי, והרבנית ענתה שהיא לא יכולה לדבר עכשיו כי חס"ד נמצא שם. אחד המשמשים כינויו היה חס"ד, כי זה היה ראשי התיבות של שמו – ר' חיים סיני דוד הלברשטם. אחר כך, כשר' יענקל שוב התקשר, אמרה לו הרבנית בבת שחוק: "חסד איז א גוטע זאך, אבער אמאל אן חסד איז אויך גוט" ("חסד זה דבר טוב אבל לפעמים בלי חסד זה גם טוב").

כמה חוכמה יהודית יש בפתגם הצחות הזה. כמו שבספירות למעלה, ספירת החסד היא הראשונה והחשובה אבל לפעמים צריכים דווקא את ספירת הגבורה וכו', וכך בממשל על אודות ר' חס"ד הלברשטם, שאף שהוא יקר וחביב אבל לפעמים בשביל לנהל שיחות חשובות יש צורך שהוא דווקא לא יהיה נוכח...

במהלך מסע ההלוויה שעבר ברחובות קראון־הייטס

זה מזכיר סיפור דומה מהרבי שנכתתי בו, כשהרב גלזמן מב"ב בא לרבי בפורים תשמ"ו, ואחרי אחת השיחות התחיל לשיר "מארמיה אדמורא" בנוסח שונה מהרגיל שהקהל לא הכיר ושתק. הרבי פנה לקהל ואמר: תעזרו לו, "עזוב תעזוב עמו". הקהל התחיל לשיר את הנוסח האחר, ואז אמר הרבי: תעזרו לו בניגון שלו. הקהל שר קצת והפסיק ונהיה שקט. הרבי הסתכל לכיוונו ואמר "חסיד אוצ'אק", החסיד נעלם! (זה ווארט שהרבי הקודם מביא מהחסיד הידוע של אדמו"ר הזקן ר' יקותיאל לעפליר, שכשהוא לא היה בהתעוררות, היה מתפלל כאדם רגיל ואומר "החסיד ברח", וכשהיה בהתעוררות היה אומר "החסיד חזר").

במענה הנ"ל של הרבנית "הוא הלך להביא את החסיד שלי", הנה ה'פשט' של הסיפור הוא אכן שהוא הלך ללבוש את הכובע והחליפה, כי כך אכן צריך לעמוד בחור חסידי בפני הרבי, אבל יש כאן גם רובד עמוק יותר, שהוא הלך להביא את ה'חסיד' שלו, כלומר שאדם לא נהיה 'חסיד' בעזרת הכובע

כי הם לא רגילים בה.

יש סיפורים רבים המורים על הענווה המופלאה ועל ה'הצנע לכת' שלה:

ולדוגמה: הרבנית סיפרה שקיבלה במתנה לחתונה מהדודים שלה ממשפחת הורנשטיין, מגש של הצמח־צדק, אבל היא הוסיפה: "מעולם לא השתמשתי בזה לשים את זה תחת פמוטי השבת שלי, כי כיצד ראויה אני, אישה פשוטה, להשתמש בדברים כאלה. ורק כשאני מסתכלת על זה אני מרגישה שייכת למשפחה".

כשקראתי זאת הזכיר לי הדבר את הסיפור מרשימות היומן, שבו הרבי מספר שהרבי הקודם אמר לו שיתחיל להניח תפילין דשמושא רבא וראב"ד, והרבי הקודם הוסיף שהוא יצטרך להזמין בעבורו את הזוגות הנ"ל, כי אין לו זוג בשביל לתת לו, "כי הרי את התפילין של אבי הרבי רש"ב לא תניח, גם אני מפחד להניח אותן, ורק לעת מן העיתים". אותו סגנון של ענווה של צדיקי עליון "ונחנו מה", בפני הרביים שלפניהם! וכמו שהרבי אומר במאמר 'באתי לגני' תשי"א: "במקום גדולים אל תעמוד".

הביטול וההתקשרות לרבי

כמו כן יש סיפורים מופלאים על הביטול וההתקשרות הגדולה שלה, כחסיד הכי גדול של הרבי:

(1) כשר' חנינא שפעלרין התחתן באלול מ"ז, שאלה אותו הרבנית איזה מאמר יחזור בחתונה, וענה שהוא חושב לחזור את המאמר של הרבי הקודם מ"ד כסלו תרפ"ט. הרבנית התבטאה בשאלה: "און פון מאן איז ניטא?" ("מבעלי אין מאמר?"), ואחרי דיון בזה עם הרבנית הוחלט שיחזור בחתונה את שני המאמרים, הן של הרבי הקודם הן של הרבי. הרי המטרה של חזרת המאמר לפני החופה היא הזמנה לרביים לחתונה, ואם כן חסיד צריך לומר מאמר של הרבי שלו, כדי להזמין את הרבי לחתונה שלו.

(2) וכן הסיפור הידוע משמחת תורה תשמ"ו. כאשר נכנסו המשמשים לדירת הרבי בספרייה שליד 770 בליל שמח"ת אחרי ההתוועדות, הם סיפרו לה שבהתוועדות הורה הרבי להפוך את הכוס, והרבי הסביר שזה כמו הגביע שהיה במנורה, שהיה הפוך, להראות שהשפע יוצא מבית המקדש לכל העולם; כמו כן עכשיו בדורנו, השליחות של כל אחד ואחד היא לא לדאוג לעצמו אלא לדאוג לאחרים ולכל העולם, ולכן צריך להפוך את הכוס. הרבי אכן שתה מהכוס עד תום ואחר כך הפך את הכוס לעיני כל הנוכחים בזמן שניגנו. אחד מהנוכחים שם סיפר לי שהרבנית התבטאה בפליאה: "און דער מאן האט טאקע אזוי געטאן?" ובלו שיישימו לב לקחה מיד בקבוקן קטן של משקה שעמד שם והפכה אותו.

הוראותיה בחינוך הילדים

הסיפור דלהלן שמעתי ממרת אסתר שטרנברג תחי', שזכתה שהרבנית לימדה אותה איך מחנכים את הילדים להיות חסידים:

בכ' אב תשמ"א התקיים בירושלים כידוע מעמד הסיום והכנסת ספר התורה הכללי בעבור כל ילדי ישראל, שנכתב על פי הוראת הרבי במבצע ספר תורה הידוע. אביה הרב זלמן גוראר' ע"ה, בראותו את החביבות של הרבי לספר תורה זה, רצה מאוד את הזכות לנדב ולקנות כתר מזהב בעבור הספה ואכן זכה וקיבל את רשות הרבי לקנות את הכתר, בתנאי שהרבי הוא שיחליט על הדגם של הכתר.

ואכן בערב אחד שלח הרב חודקוב מישהו שיוציא בחשאי את הכתר של ספר התורה של משיח מארון הקודש, ואמר לאביה שהרבי רוצה שהכתר של ספר התורה של הילדים יהיה העתק מדויק של כתר זה. אביה הביא את הכתר לצורף והלה אכן עשה העתק מדויק. הסיום והכנסת ספר התורה היו צריכים להתקיים בכ"ף אב תשמ"א. כשבוע לפני כ' אב היה ר' זלמן באירופה לרגל עסקיו ולפתע התקשר הרב חודקוב ואמר שהרבי רוצה שאביה הרב זלמן גוראר' יהיה השליח של הרבי שיבייא את הכתר של ספר התורה לסיום והכנסת ספר התורה בארץ הקודש.

הבעיה הייתה שמרת אסתר שטרנברג הייתה אז בהיריון בחודש התשיעי, ואחרי סיבון רפואי שהיה אצל הילד שנולד לה שנתיים קודם לכן, אמרו הרופאים שמכאן ואילך היא יכולה ללדת רק בניתוח קיסרי. היא הייתה ימים לפני כ' אב. מרת שטרנברג הייתה בת יחידה ואביה הרז"ג דאג לה מאוד ורצה להישאר איתה בניו יורק בשביל הלידה והניתוח הקיסרי. הוא פנה לרבי בשאלתו מה לעשות, והרבי ענה שהיות שעל פי שולחן־ערוך הוא לא רופא, ובכלל אסור לו להיות בחדר הלידה, ובמילא אין לו סיבה להישאר ושייסע להכנסת ספר התורה בירושלים.

מרת אסתר משערת שהיות שאביה היה מתקשר בכל יום ומשוחח עם הרבנית, הוא כנראה ביטא את חששותיו לפני הרבנית. ואכן מ"ז אב, מאז נולדה בתה רחל, הרבנית הייתה מתקשרת אליה לבית הרפואה פעמיים ביום, לשאול איך היא מרגישה ומה שלום התינוקת וכו', וכן הייתה מטלפנת לביתה בכל ערב לשוחח עם הבת הגדולה שחזרה מהקעמפ בשביל לטפל בילדים. הרבנית התעניינה איך הילדים מרגישים, אם היא כבר האכילה אותם, מה היה התפריט של הארוחה וכו'.

ביום כ"ף אב תשמ"א התקשרה הרבנית למרת שטרנברג ובין הדברים שאלה: "איר האט א וועג צו הערען דעם פארבריינגען היינט באנאכט?" ("יש לך אפשרות לשמוע את ההתוועדות היום בלילה?"). מרת שטרנברג ענתה בחיוב, שיש לה מספר טלפון שמחובר למערכת השידורים והיא יכולה לשמוע את ההתוועדות מבית הרפואה (מרת שטרנברג הייתה מחלקת את הדולרים לנשים, כאשר הרבי היה מחלק דולרים על ידי הטנקיסטים בסוף ההתוועדות, ואז הוא היה נותן חבילת דולרים להרב וויינברג בשביל הנשים שהיו בעזרת הנשים, ומרת שטרנברג היא שחילקה את הדולרים לכולן. וכאשר לא יכלה להשתתף בהתוועדות מפני שהייתה מטופלת בתינוקות, הייתה מקשיבה בבית לשידור, וכאשר שמעה שהרבי עומד לסיים את ההתוועדות, הייתה ממחרת למכונית ונוסעת ל־770).

כאשר שמעה הרבנית שהיא יכולה לשמוע בשידור חי את ההתוועדות, אמרה לה להפתעתה:

”הרבי פנה אל הרבנית ושאל בתמיהה להיכן הוא רץ. ענתה הרבנית: ’הוא הלך נעמען זיין חסיד!’ הוא הלך להביא את ה'חסיד' שלו”...

שטרנברג לדעת שאפילו עוללים ויונקים, כבר צריכים לחנך אותם שישמעו חסידות מהרבי! (אולי זה גם המקור למנהג אברכים צעירים שהתחדש בשנים האחרונות, שמיד כאשר התינוק יוצא לאוויר העולם, ברגע שהאחות מביאה בחזרה את התינוק או התינוקת, מראים להם סרטון וידאו של הרבי! וידוע שהיום המדע הרפואי מודה ומכיר בעובדה שתינוקות אכן שומעים ומגיבים לקולות עוד כשהם במעי אימן ובוודאי לאחרי שיצאו לאוויר העולם.)

כמו כן יש סיפורים נוספים מהרבנית בנוגע לחינוך הילדים, וכמו בנוגע למרת שרה שם־טוב, שממנה ביקשה לדבר עם הילדים באידיש.

דאגתה לשלוחים ולשלוחות

גם יש סיפורים רבים על דאגתה הרבה לשלוחים ולשלוחות, כאימא ממש, ועד כמה הייתה גאה בהם

המטבח בבית של הרבי והרבנית

ובפעולות שלהם.

ולדוגמה, כשהשלוחה הנודעת מרת בתיה איזמוב ע"ה ביקרה אצל הרבנית ובאותה תקופה יצאו כמה זוגות שלוחים אמריקאים לצרפת. הרבנית דיברה עימה על הקשיים של השלוחות, שנוסעות למקום חדש וצריכות להתרגל למקום החדש וללמוד שפה חדשה וכו', והרבנית הייתה נראית מודאגת מזה מאוד. מרת איזמוב רצתה להרגיע את הרבנית, והתחילה להסביר שזה לא נורא כל כך, שהרי זה החינוך שקיבלנו וזה לא קשה כל כך. הרבנית לא קיבלה את דבריה ואמרה: זה אכן החינוך שאת קיבלת, אבל לא כולם קיבלו חינוך כזה, וצריכים להעריך את הקשיים שלהם!

וכמו כן יש כמה סיפורים דומים מהרבנית בנוגע למרת לאה כהן ועוד, על דאגתה הגדולה לשלוחים ולשלוחות.

כמו כן דאגתה לבחורים כאימא ממש:

1) בשנת תשמ"ג נסעתי לשליחות לישיבה גדולה בסיאטל. כנהוג אז, חלק מהקבוצה היו בחורים מ'אהלי תורה', וחלק מהקבוצה – בחורים

חסיד מתפלל בקברה של הרבנית הצדקנית

מהישיבה במוריסטאון. זה כבר היה זמן קצר לפני נסיעתנו בשליחות לסיאטל וכבר ידענו את שמות הנוסעים וכו'. והנה לפתע פתאום אנחנו שומעים שעוד בחור נוסע איתנו לסיאטל והוא גם ממוריסטאון, אבל לא משיבת תומכי תמימים אלא משיבת תפארת בחורים, שתלמידיה לא נסעו לשליחות בדרך כלל, ושהוא נוסע רק לשנה אחת ולא לשנתיים כמו כולם. וכמובן היו שהתרגזו על כך כדרכם של נערים, אבל ההנהלה עמדה על זה וכולנו קיבלנו את זה.

שנים רבות לאחר מכן סיפר לנו הבחור הנ"ל, ר' דוב הלל קליין, איך קיבל לפתע את הזכות לנסוע בשליחות לסיאטל.

הוא סיפר שעלה במעלית ב־770 כדי לעלות למשרדים של הישיבה בקומה השלישית, בשביל לנסות לקבל שליחות. מיד לאחר שנכנס למעלית מהקומה השנייה, ראה שאישה מבוגרת עומדת בתוך המעלית. זו הייתה הרבנית שעלתה לבקר את אחותה. הרבנית שאלה אותו: למה אתה נראה עצוב? הוא סיפר לרבנית שהוא לומד בתפארת בחורים, ורוצה מאוד לקבל שליחות, ולא נותנים שליחות לתלמידים מ'תפארת'. הרבנית שאלה אותו לשמו ואמרה שהיא תראה מה תוכל לעשות בנידון. בתוך כמה ימים הוא קיבל הודעה מההנהלה שהוא קיבל שליחות ושהוא נוסע איתנו לסיאטל!

סיפור זה מבטא יותר מכול איך הרבנית דאגה לתמימים כאימא, שאף על פי שלפי הסדר הרגיל שהיה נהוג אז, שהיות שהיו אז ישיבות מעטות ולכן רק הבחורים המצטיינים יותר נבחרו לנסוע לשליחות – עם כל זה סידרה לו זאת הרבנית לפנים משורת הדין, כאימא, מכיוון שפגשה אותו בהשגחה פרטית והוא היה בצער!

2) את המושג 'אימא' ראינו גם באירוע הידוע של ב' כסלו תשמ"ח, כאשר הספרים הוחזרו ל־770. כידוע, כאשר הלך הרבי לאוהל וראה את כל הבחורים עומדים בחוץ ומחכים לו, הוא צעק בכאב גדול על הבחורים, על שעמדו בחוץ וכו', ואנחנו הבחורים היינו שבורים מאוד מכך שגרמנו לרבי עוגמת נפש כזו. בשבת שלאחר מכן, בהתוועדות, אמר הרבי ששאלו אותו למה התרגז כל כך ולמה יצא מהכלים, והרבי התבטא בסגנון נדיר: "לא אומר את הלשונות החריפים שאמרו לי

הוא תיאר שברגע שראה מקרוב את פניה הקדושות, נבהל מאוד, כי ראה בפניה מעין דמות פני הרבי הקודם (המוכרת מהתמונות), כי הרבנית הייתה דומה לו (וכמדומני אפשר לראות זאת קצת בציור של הרבנית שעשה הרב קפלן). הוא סיפר שההרגשה שלו הייתה שהוא עומד לפני אישה קדושה ומלכותית, בהרגשה דומה שהרגיש בעומדו לפני הרבי, ומיד הוריד את העיניים והביט למטה. בשנייה הראשונה שבה ראתה אותו הרבנית עם ההזמנה ושמעה את התירוץ שלו, שידידו המשב"ק חס"ד הלברשטם ביקש ממנו להביא זאת לידי הרבנית, חיכה חיוך חכם וחריף כזה, שהוא הרגיש שהיא תפסה מיד את מעשה הקונדס שעשה, שהוא בעצם רק חיפש הזדמנות לראות אותה, אבל להפתעתו לא רק שלא הקפידה עליו, אף שידוע שמאוד לא רצתה שיראו אותה – היא התחילה מיד לברך אותו בחביבות מיוחדת בברכות רבות, תוך שהיא מנענעת בראשה, והוא בעיקר זוכר את המילים "זאלסט האבן א גוט יאר, א געבענטש יאר" וכו', והיו עוד מילים, אבל הוא לא זכר אותן מרוב התרגשות.

בחיוב אמרה: בוא נראה, תאמר את ה'מה יקר'... והוא התבלבל מיד”

על כך, הרי בסך הכול הם רוצים לשמוח בשמחה של הספרים שחזרו"... ואז דיברו כולם ב־770 שהייתה זו הרבנית שכמו אימא הגנה על הבחורים לפני הרבי, אבל הרבי אמר שאם רוצים לשמוח צריכים לעשות זאת בזמנים שנותנים בעבור אכילה ושינה ולא בזמן המוקצה ללימוד.

3) דוגמה נוספת לכך אפשר למצוא בסיפור שמעתי מהרב לוי פריז שי', משפיע בישיבה בלונדון:

בערב ראש השנה תשל"ח (כ"ט אלול תשל"ז) הוא היה בחור ב־770, והיה מיורד עם המשב"ק ר' חס"ד הלברשטם שי'. באמצע היום ניגש אליו ר' חס"ד וביקש ממנו ללכת לאחת החנויות בקראון הייטס להביא מיני מאכל ומשקה שהזמינו מבית הרבי. הוא הסביר לו שעליו ללכת לפתח האחורי של בית הרבי ברחוב פריזדנט, ולהניח את ההזמנה מבחוץ על המרפסת, ליד הדלת שמובילה אל המטבח, להשאיר את זה שם ולעזוב מיד את המקום.

הרב פריז הסכים בשמחה והלך להביא את ההזמנה, אך כאשר עלה במדרגות המובילות לדלת המטבח של בית הרבי, שמע לפתע את קול הרבנית משוחחת בטלפון מאחורי הדלת בטון גבוה, ושמע כיצד היא מברכת מישהו "איר זאלט האבען א

גוט יאר, א געבנטש יאר" וכו' וכו'. באותו רגע עלה בדעתו שיש לו כאן הזדמנות פז לראות את הרבנית, שהוא כמובן מעולם לא ראה ומי יודע אם היא יראה אי פעם.

הוא החליט שבחוצפה קדושה הוא יעמיד פנים כאילו ידידו המשב"ק ר' חס"ד ביקש ממנו שיביא את ההזמנה וימסור זאת לידי הרבנית... וכך יוכל לראותה. הוא צלצל בפעמון של הבית וחיכה לראות מה תהיה התגובה, אבל שמע מאחורי הדלת וגם ראה דרך הווילון את דמותה, שהיא עדיין ממשיכה לשוחח בטלפון עם אותו אדם, וכך במשך כמה דקות ארוכות, והוא עומד ומחכה. לאחר כמה דקות סיימה הרבנית את השיחה. הוא שוב צלצל בפעמון והרבנית ניגשה ופתחה את הדלת.

הוא תיאר שברגע שראה מקרוב את פניה הקדושות, נבהל מאוד, כי ראה בפניה מעין דמות פני הרבי הקודם (המוכרת מהתמונות), כי הרבנית הייתה דומה לו (וכמדומני אפשר לראות זאת קצת בציור של הרבנית שעשה הרב קפלן). הוא סיפר שההרגשה שלו הייתה שהוא עומד לפני אישה קדושה ומלכותית, בהרגשה דומה שהרגיש בעומדו לפני הרבי, ומיד הוריד את העיניים והביט למטה. בשנייה הראשונה שבה ראתה אותו הרבנית עם ההזמנה ושמעה את התירוץ שלו, שידידו המשב"ק חס"ד הלברשטם ביקש ממנו להביא זאת לידי הרבנית, חיכה חיוך חכם וחריף כזה, שהוא הרגיש שהיא תפסה מיד את מעשה הקונדס שעשה, שהוא בעצם רק חיפש הזדמנות לראות אותה, אבל להפתעתו לא רק שלא הקפידה עליו, אף שידוע שמאוד לא רצתה שיראו אותה – היא התחילה מיד לברך אותו בחביבות מיוחדת בברכות רבות, תוך שהיא מנענעת בראשה, והוא בעיקר זוכר את המילים "זאלסט האבן א גוט יאר, א געבענטש יאר" וכו', והיו עוד מילים, אבל הוא לא זכר אותן מרוב התרגשות.

הרב פריז מספר שבאותה שנה הוא אכן נהיה חתן, וזה הלך בקלות רבה וכו', והוא תמיד מייחס את זה לברכה שקיבל מהרבנית נ"ע. הוא מסיים ואומר שעד היום איננו מתחרט אפילו לרגע אחד על מה שעשה, כי הוא שמח על שזכה לראות לפחות פעם אחת את פניה הקדושות של הרבנית.

דעת הרבי כדעתה

גם יש סיפורים רבים שבהם רואים בגלוי את האשת חבר כחבר'. פעמים רבות קרה שהרבנית חיוותה דעה בנוגע לנושא מסוים או אמרה משהו, ואחר כך אמר הרבי את אותו הדבר והסכים לדעתה.

1) לדוגמה, ר' מאיר הארליג מספר שהיה הולך בכל יום לבית הרבי להביא לרבי תרמוס של תה, ובדרך כלל הרבנית הייתה משאירה את התרמוס בין שתי הדלתות החיצוניות של הבית, והוא היה בא ולוקחו משם ומביא לרבי ל־770. פעם אחת, באופן יוצא מן הכלל, פתחה הרבנית את הדלת ושאלה אותו מה נשמע אצלו ובמשפחתו, והוא סיפר לה שאחד הילדים סובל מדלקת חזקה בגרון והרופאים אמרו שצריך להוציא את השקדים. הרבנית הגיבה באומרה שדבר שהקב"ה שם בתוך הגוף, לא כדאי להוציא. למחרת, כששוב בא לקחת את התרמוס, שוב פתחה הרבנית את הדלת ואמרה לו שדיבר על זה עם הרבי וגם הרבי הסכים שלא

צריך להוציא, ואכן הילד הבריא לגמרי ולא היה צורך להוציא את השקדים.

(2) ולדוגמה ב' כסלו תשמ"ח, כשהשלוחים הבלתי נשכחים ר' מולה אזימאוו ע"ה ור' נחמן סודק ע"ה, ונשותיהם וכל הילדים, נכנסו אל הרבנית לבקר בביתה – הביקור האחרון שלהם, פחות משלושה חודשים לפני הסתלקותה; ובין הדברים אמרה הרבנית לפתע: "עכשיו תתחיל תקופה חדשה". הם כמובן לא הבינו למה רמזה, אבל כידוע, אחרי כ"ב שבט אמר הרבי בשיחה שמכ"ב שבט התחילה תקופה חדשה.

ברכות ומופתים

ומובן שיש לאין־סוף סיפורים שנתגלו על הצדקות והקדושה שלה ועל הברכות והמופתים שלה:

(1) לדוגמה הסיפור שפורסם בזמן האחרון ממר אייזיק מילשטיין, שסיפר בעצמו והוקלט בסרטון הווידאו שהתפרסם. משפחתו עלתה מרוסיה לארץ ובשנת תשל"ח היגרו לארה"ב ועברו לגור בקראון הייטס, במונטגומרי סטריט. אמו מצאה עבודה בתור פאנית אצל מרת קוגל, בחנות למכירת פאות שנקראה 'פרידה וויגס'. פעם אחת התקשרה הרבנית בקשר לפאה שלה ורצתה לדבר עם מרת קוגל. מרת מילשטיין ענתה שהיא לא נמצאת ושלתשוח להשאיר הודעה, ושאלה מי מזברת. הרבנית בקשה למסור שמרת שניאורסאן התקשרה ומבקשת שמרת קוגל תתקשר בחזרה כשתהיה פנויה. היא הבינה מיד שזו הרבנית, ואמרה: "רעבצין, כבוד גדול הוא לדבר איתך, ואני אמסור למרת קוגל את המסר". לפני שניתקה, שאלה הרבנית לפתע: "אני מרגישה מהקול שלך שמשוה לא טוב קורה. האם הכול בסדר אצלך?" באותו רגע היא פרצה בבכי וסיפרה לרבנית שהם עולים חדשים מרוסיה ולא מזמן היגרו לארה"ב, ולפתע חלתה אימה במחלה הידועה במקום ובמצב גרועים מאוד, והרופאים אומרים שנשארו לה ר"ל רק חודשים מעטים לחיות, ולכל היותר שנה אחת. בנקודה זו של השיחה עברה הרבנית לדבר ברוסית. היא נתנה לה את ברכתה בעבור הסבתא החולה ואמרה לאימא שלו שהכול יהיה בסדר אצל הסבתא ושהיא תעבור את זה בשלום. ואכן נגד כל תחזיות הרופאים היא חיה עוד 23 שנה, משנת תשל"ח עד שנת תשס"א, שנים רבות אחרי שהרבנית נפטרה בתשמ"ח! וכפי שאמר עליה הרבי בשבעה שהיא בבחינת צדיקא דאתפטור, ושהיא נמצאת כאן למטה באופן של יתיר מבחיהו!

(2) סיפור דומה שמעתי מב"ד הרב הערשל קסלמן שי', משלוחי הרבי כאן באנגליה, חתנו של השליח הראשי הרב נחמן סודק ע"ה. הוא סיפר לי שלאחר חתונתו, לפני שיצאו לשליחות, למד בכולל, והם גרו אז בקומה השנייה שמעל המאפייה 'אלבני בייקערי' שממוקמת בפניה של איסטערן פארקוויי ואלבני. כדי לעזור בפרנסה, אשתו הייתה מלמדת שיעורים פרטיים באומנות לנשים. הרבנית הייתה נוסעת לפעמים לעשות קניות עם אחד המשמשים ובין החנויות שהייתה עוצרת אצלו הייתה מאפייה זו. פעם אחת, בחודש אלול תשמ"ז, בהפסקה בין שיעור לשיעור, הן עמדו במרפסת בחוץ ושוחחו, ולפתע הגיעה המכונית של הרבנית ועצרה בדיוק לידן. הנהג נכנס לקחת את ההזמנה, והרבנית פתחה

את החלוץ והביטה עליהן. מרת קסלמן, לבית סודק, שזכתה לבקר את הרבנית, הכירה מיד שזו הרבנית ואמרה לבת שיחה: "בואי מהר פנימה כדי שלא נעמוד כאן להסתכל על הרבנית!". אבל האישה לא רצתה לזוז, והיא והרבנית הסתכלו זו על זו במשך כדקה ארוכה עד שחזר הנהג והמכונית נסעה. לאישה זו לא היו ילדים במשך עשר שנים. אותו ערב היה ל"ט אצלה, וכתשעה חודשים אחר כך, בל"ג בעומר תשמ"ח, שלושה חודשים אחרי הסתלקותה של הרבנית נ"ע, נולדה לה ילדה והיא נתנה לה את השם חיה מושקא, על שם הרבנית ע"ה!

(3) סיפור נוסף שמעתי מגיסי השליח בפריז הרב לוי אזימאוו. הוריו, הרב שמואל ובתיה אזימאוו ע"ה, באחת השנים הראשונות לשליחותם, נסעו לרבי עם הצ'רטו שבא מארץ הקודש ועבר דרך אנגליה. לפני שחזרו ביקרו אצל הרבנית, ובין הדברים שאלה אותם הרבנית מתי הם חוזרים, והם ענו – הערב עם הצ'רטו. הרבנית המשיכה לשוחח איתם ולאחר כחצי שעה שוב שאלה מתי הם חוזרים והם שוב ענו "הערב". אחרי זמן מה היא שוב שאלה, בפעם השלישית, שאלה זו, והיה לפלא בעיניהם, ועד שחשבו שאולי זה רמז בעבורם להישאר ולא לנסוע, אבל לפועל הם נסעו עם כולם.

כחצי שעה לאחר שהמריאו קיבלו לפתע הודעה מהטייס שמנוע אחד עלה באש וצריכים לעשות נחיתת חירום. אחר כך שמעו שבאותו זמן הרבי היה בחדר הק' ויצא לפתע למזכירות ושאל אם הגיעה ידיעה על אודות הצ'רטו, ובניסים הם נחתו בשלום. הם התקשרו מיד למזכירות והרבי נתן להם כמה הוראות, ואחת מהן הייתה לחזור על אחד המאמרים שאמר, ולמחרת נסעו בשלום בחזרה!

וכאלה יש סיפורים רבים שביכולתי לעמוד כאן כל הלילה ולספר, אבל מה שנוגע לענייננו, שאפשר לראות מכל הסיפורים הללו שהיא הייתה אישה מורמת מעם, כאחת האימהות והנביאות הצדקניות!

הסיפור היחיד

על פי כל הנ"ל, הנה מפליאה עוד יותר העובדה שמכל הסיפורים הנפלאים על אודות הרבנית בחר הרבי דווקא סיפור אחד! והוא הסיפור שסיפר על אודותיה אחרי השבעה, במוצאי שבת פ' תרומה תשמ"ח, בשיחה הידועה והנוראה של "חשבונו של עולם", כאשר הרבי דיבר בגלוי על אודות העתיד של ליובאוויטש אם ח"ו משיח לא יבוא מיד (הרבי סיפר אז את הסיפור על מה שאירע אצל ה'צמח צדק' אחרי הסתלקות זוגתו הרבנית, שאחד מבניו שאל מה יהיה הסדר אחרי הסתלקות הצ"צ). שיחה זו הייתה מפחידה כל כך, שאף שהכינו אותה להגהה לא הכניסו אותה, והרבי לא ביקש פעם נוספת להגיה אותה, וכך זה נשאר. בשיחה זו סיפר הרבי את הסיפור היחיד שסיפר על אודות הרבנית אחרי הסתלקותה, והוא הסיפור המפורסם שאירע בעת העדות שמסרה הרבנית לבית המשפט בקשר למשפט הספרים של הספרייה של הרביים. עורכי הדין שאלו אותה בסוף העדות למי שייכים הספרים, והרבנית ענתה אז במשפט המחץ הידוע שלה: "הספרים שייכים לחסידים מפני שאבי בעצמו שייך לחסידים"!

והאמת, כשמתבוננים בזה קצת, אולי אפשר להבין בדרך אפשר למה בחר הרבי בסיפור זה דווקא:

בהתוועדות יו"ד שבט תשל"ב מסביר הרבי את ההבדל שבין שירת מרים לשירת דבורה. מרים הייתה טפלה למשה, ולכן היא נזכרת רק בסוף, אחרי שירת משה, ורק בפסוק אחד, ואילו בשירת דבורה היא העיקר וברק בן אבינועם טפל אליה. והרבי הסביר שבזמן משה, כשהלכו למדבר ומשם לכבוש את הארץ, העיקר הוא הגבה, כי איש דרכו לכבוש, אבל בזמן דבורה, כשבני ישראל כבר כבשו את ארץ ישראל וכל אחד היה תחת גפנו ותאנתו, והפלישתים ניסו להיכנס לתוך הבית ולעשות מלחמה בגשמיות וברוחניות ולהכניס שם את הגויישקייט שלהם, הנה מכיוון שהבית היה בסכנה, אז עיקר המלחמה הוא תפקיד האישה, כי היא עקרת הבית!

וכך ראינו אצל הרבנית, שאף שהייתה בהצנע לכת בתכלית, כמו שרה אימנו – "הנה באהל", וכמעט אף אחד מאנ"ש חוץ מהמקורבים לא ראו אותה וכו', והתנהגה כמו צדיק נסתר ממש, ואף שהייתה במרוכז העולם, הצליחה בהתחכמות מפליאה במינה להמשיך בעבודתה בהצנע לכת, בלי ליהנות אפילו באצבע קטנה מכל כבוד המלכים שיכלה לקבל, שזה דבר שאין לו אח ורע בהיסטוריה של ליובאוויטש ואולי גם בהיסטוריה של היהדות; הנה עם כל זאת, בכל פעם שהי'בית של ליובאוויטש היה בסכנה, כאשר ההמשך, העתיד והנצחיות של החסידות עמדו בסכנה, היא שעמדה בפרץ, ונלחמה בגלוי!

וכמו לדוגמה במשפט הספרים. הרבי אמר אז בשיחה הנ"ל שהרבנית בעדותה בבית המשפט של אומות העולם פעלה את העניין שהרבי שייך לחסידים בעולם, בדוגמת מה שפעל אדמו"ר הזקן בי"ט כסלו, שאפילו אומות העולם בפטרבורג הסכימו על לימוד החסידות, והודו שיש כאן ניסים גלויים ונפלאים. הרבי ביאר כי היות שלימוד החסידות קשור עם ההכנה לגאולה שתגאל את כל העולם כולו, ממילא זה צריך לפעול גם על אומות העולם. הרבי הוסיף שכך גם הרבנית פעלה שאומות העולם יפסקו שהרבי שייך לחסידים ובאופן של כן יקום!

וכפי שהבינו המניחים שהכינו את השיחה להגהה, מהשייכות בין דברי הרבי על העתיד עם הבאת דברי הרבנית באותה שיחה ובהמשך אחד, שדברי הרבנית גם קשורים עם העתיד ועם עניין הנצחיות של הרביים בעולם, וכפי שהרבי דיבר בכל תקופת המשפט, שהמלחמה היא על העניין של "הוא בחיים" גם לאחרי ההסתלקות, ושהספרים שהם חלק מהחיים של הרבי, מבטאים את עניין הנצחיות של הרבי בעולם הזה!

ואולי אפשר לומר שעל דרך המובא בשיחה הנ"ל מתשי"ב על אודות הרבנית שטערנא שרה, כך הוא גם בנוגע לרבנית שלנו, כי סיפור זה שסיפר הרבי בשבעה מדגיש את הייחודיות שבה לגבי כל הרבניות, כי הרבנית אכן הייתה היחידה מכל הרבניות שעמדה בבית משפט והגנה על החסידים ועל החסידות! וכפי שאמר אז הרבי שזו הייתה מלחמה נגד כל הרביים עד הבעש"ט וכו'! ועם כל עוגמת הנפש שהייתה כרוכה בזה, ואף שידעה שעומדים להסריט אותה, ושיראו את זה בבית המשפט לשופט וגם יקריאו את עדותה לפני חדר

JEM | 101714

אז ברוסיה עם המלחמה של הקומוניזם נגד היהדות וכו', והרבנית ואחיותיה אמרו לה שח"ו לומר זאת ושליובאוויטש תמשיך וכו', ואחרי שנים הן נפגשו ואז כל העולם כבר ידע על גדולתו של הרבי הקודם, על מסירות נפשו ועל הגאולה של י"ב תמוז וכו', והרבנית אמרה לה: את זוכרת את הוויכוח שהיה לנו? נו, מה את אומרת עכשיו?...

עיקר עניינה

על מעלתה המיוחדת של הרבנית זכינו גם לשמוע מהרבי בהתוועדות בשבת באמצע השבעה, ש"פ משפטים תשמ"ח, שהייתה באותה קביעות כמו השנה. הרבי הביא את פירוש הזהר על "ואלה המשפטים", שאלה הם הדינים בנוגע לסדר הגלגולים ועליית הנשמות למעלה. הרבי הסביר שבזהר מבואר שיש שני סוגי נשמות, נשמות דבי"ע שאצלן שייך שיהיו עניינים שצריכים לתקנם ולכן הן צריכות לבוא בגלגולים, מה שאין כן הנשמות דאצילות שאצלן הכול בשלמות ולא שייך אצלן גלגולים. הרבי הוסיף שהרבנית שהיא צדקנית ובתו של נשיא הדור היא בדרגת מלכות דאצילות, ורק הקב"ה בעצמו מתעסק בעלייה של נשמתה, בעילוי אחר עילוי.

וכידוע שזהו ענין האמהות והרבניות, וכפי שמבאר הרבי בשיחת ר"ח כסלו תשמ"ט שהאמהות היו נשמות דאצילות, אבל הם היו בבחינת מקבלים מהאבות, בבחינת ספירת המלכות שענינה לרדת לעולמות בי"ע, וזה היה ענינם להוריד לגלות את הדרגות הרוחניות של האבות למטה בבי"ע ובעולם העשייה. וזהו ההבדל בין האבות לאמהות. אברהם ויצחק ראו את ישמעאל ועשיו כפי שהם בשרשם למעלה, ולכן רצו שגם הם יהיו חלק מהעבודה

שמעתי גם ממקור נאמן שיש סרטון וידאו מהבת של החסיד הנודע ר' חניא מרוזוב, שבו היא מספרת שאחרי ההסתלקות של הרבי רש"ב, כאשר הרבנית הייתה בת 19, היה לה ויכוח קשה עם הרבנית ואחיותיה. הבת של חניא מרוזוב טענה שעם ההסתלקות של הרבי רש"ב, זה גם הסוף של חסידות ליובאוויטש, מפני המצב הקשה שהיה

שלהם, משא"כ שרה ורבקה ראו אותם כפי שהם למטה, ולכן הם ידעו שעדיין לא הגיע הזמן לזה, וזה רק יהיה בביאת המשיח.

הרבי מוסיף שם שכך הוא גם בנוגע לנשיאי החסידות, דמכיון שכל הענין של חסידות נתגלה בעולם מפני התגברות החושך בעולם וענין החסידות הוא הירידה לברר את העולם, ולכן הפעולה של הרביים בעולם למטה קשורה ונפעלת על ידי הרבניות הצדקניות!

ואולי זהו הביאור לכך שדווקא אחרי כ"ב שבט, כשהתחילה התקופה החדשה כפי שאמרו הרבי והרבנית, שמצד אחד התחילו הגילויים הכי נעלים על אודות ביאת משיח, ולאידך גיסא ונד בבד דיבר הרבי בשיחה הנ"ל של 'חשבוננו של עולם' בנוגע לעתיד של ליובאוויטש אם ח"ו לא תהיה ביאת המשיח מיד, ומאז ג' תמוז חווים אנו את התקופה של החושך הכי גדול שלא היה בכל הדורות מהבעש"ט ועד עכשיו, ובשביל התקופה הזו ובשביל הירידה הכי גדולה הזו, ובמיוחד לאחרי ג' תמוז, צריכים אנו במיוחד לסיוע של הרבנית הצדקנית, שעניינה עניין האימהות לירד למטה מטה בירידה הכי גדולה הזו, ולהביא ולהוריד עוד את הגילויים של הרבי למטה אלינו, לעזור לנו בהתקשרות שלנו לרבי, שהוא הממוצע המחבר והמקשר אותנו פנים בפנים עם ה' גם בזמן של חושך כזה, ולעזור לנו להבין ולהרגיש שתקופה זו אף שהיא חשוכה ונוראית כל כך, הנה דווקא היא ההכנה לגילוי הגדול של משיח שיתגלה בקרוב ממש!

ואולי אפשר לומר בדרך אפשר, שלכן סיפר הרבי במיוחד את הסיפור על אודות דברי הרבנית במשפט הספרים, כי זהו עיקר עניין הרבנית, שהיא שפעלה את עניין הנצחיות של הרבי בעולם על ידי עדותה בבית המשפט של אומות העולם, היינו שהיא פעלה שגם במצב הנורא הזה שבו אנו נמצאים, נוכל להרגיש ולחוש את הרבי באופן של "הוא בחיים", והיא ממשיכה לסייע לנו בברכותיה ובתפילותיה, ולכן חשוב לנו לדעת על אודות הרבנית, ללמוד ממנה ולהתנהג ברוחה באופן של מסירות נפש כלשונו הידועה של הרבי, ללחום את המלחמה האחרונה הזו לפני ביאת משיח, ולהגן על ה'בית' של ליובאוויטש שיישאר בשלמות ובנצחיות עד ביאת המשיח, בדיוק כפי שהרבי רצה ורוצה!

ולסיום, על פי דברי הרבי שנאמרו ביום ההילולא של הרבנית בשנת תשנ"ב, שאמר אז שיום כ"ב שבט הוא יום ברכה, כך יברך ישראל ("בך" אותיות כ"ב), הנה הברכה הכי נעלית שאנו כולנו מבקשים מהרבנית היא הברכה שכוללת את כל הברכות, שכולנו – אנשים, נשים וטף, ובמיוחד הילדים והנכדים שלא זכו לראות את הרבי, שיהיה להם רגש ההתקשרות לרבי כמו שהיה לפני ג' תמוז ואדרבא ביתר שאת וביתר עוז, ושהיו לכולנו ההכרה והידיעה שאנחנו כולנו בדור השביעי של הרבי, ושהרבי ממשיך להנהיג אותנו כמקודם בלי שום שינוי, וכל ההצלחה של אלפי השלוחים בעולם היא רק מזה שהרבי הוא עכשיו "יתיר מבחיהו", ובכל שנה ושנה הוא נהיה חי יותר ופעיל יותר, ואשר בכל יום אנו מתקרבים עוד ועוד לרגע שבו נזכה סוף סוף זהען זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה, בגאולה האמיתית והשלמה במהרה בימינו ממש! ■

הטלפון בבית הרבי והרבנית